

sygn. akt Sygn. akt II K 1503/11

4 Ds. 562/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2013r.

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący

Protokolant st. sekr. sądowy Anna Mucha

w obecności prokuratora Doroty Kalinowskiej

po rozpoznaniu dnia 23.02.12r., 12.04.12r., 23.05.12r., 21.08.12r., 15.11.12r., 12.03.13r.

sprawy:

M. K. urodz. (...) w T.

J. i E.

:

w dniu 23 lipca 2011r. w T. przy ul. (...) lesie komunalnym na działce (...) doprowadził do wycięcia 42 drzew tj. 41 sosen i 1 robinii akacjowej powodując zniszczenie w świecie roślinnym w znacznych rozmiarach

tj. o czyn z art. 181§1kk

orzeka:

I. uznaje oskarżonego M. K. za winnego tego, że w dniu 23 lipca 2011r. w T. przy ul. (...) w lesie komunalnym zlecając innej osobie wycięcie 41 sosen i 1 robinii akacjowej zniszczył cudze mienie o wartości co najmniej 2728,75 złotych, czym działał na szkodę (...), tj. występku z art. 288§1kk i za to na mocy art. 288§1kk wymierza jemu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w myśl art. 69§1kk i art. 70§1 pkt 1kk warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby;

II. na mocy art. 71§1kk i art. 33§1 i 3kk wymierza oskarżonemu karę 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równą 30 (trzydzieści) złotych;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 270 (dwustu siedemdziesięciu) złotych tytułem opłaty i obciąża kosztami postępowania w kwocie (...) (tysiąc trzysta osiemdziesiąt sześć) złotych.

Sygn. akt II K 1503/11

UZASADNIENIE

M. K. razem ze spółką (...), z siedzibą w S. byli współużytkownikami wieczystymi nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr (...) w obrębie ewidencyjnym (...) w jednostce ewidencyjnej T. pod adresem ul. (...) oraz właścicielami znajdującego się na niej budynku w 1/2 części każdy z nich. M. K. był upoważniony do reprezentowania (...).

/oświadczenie – k.173/

Działka nr (...) była otoczona ze wszystkich stron działką nr (...) (T. ul. (...)), której właścicielem była Gmina M. T.. Działka (...) stanowiła w całości użytek leśny. W znajdującym się tu drzewostanie liczącym 100 lat dominującym gatunkiem była sosna zwyczajna.

/ opinia biegłego z zakresu ochrony środowiska – k.371-374/

Działka nr (...) była częściowo zabudowana i nie miała bezpośredniego dostępu do drogi publicznej

W celu obsługi komunikacyjnej użytkowanych zabudowań dysponenti działki nr (...) przez pewien czas mieli ustną zgodę Prezydenta Miasta T. na wykorzystanie znajdującego się w lesie traktu leśnego, utwardzenia gruntu – drogi technicznej, która przebiegała przez działkę (...).

/decyzja o odmowie ustalenia warunków zabudowy –k.119-124/

Wzdłuż drogi leśnej, po obu jej stronach rosły drzewa o gatunku sosna zwyczajna oraz robinia akacjowa oraz drzewa liściaste. Droga wkraczała w głąb drzewostanu od strony południowej

/wykaz – k.21-22

opinia biegłego z zakresu ochrony środowiska – k.371-374/

23 września 2009 r. M. K. zgłosił w (...) zamiar wykonania robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę w postaci m.in.: utwardzenia powierzchni gruntu zgodnie z wymogami pożarowymi pod drogę pożarową”

Prezydent Miasta T. wydał w dniu 16 października 2009 r. decyzję odmowną tj. sprzeciw do zgłoszonego zamiaru i zobowiązał M. K. do uzyskania pozwolenia na budowę i rozbiórkę. M. K. odwołał się od tej decyzji. W odwołaniu podniesiono argumenty dotyczące kwestii zagrożenia dla środowiska wskutek wycinki drzew.

/zgłoszenie – k.168/

decyzja – k.167

odwołanie – k. 160-166/

Sąd Rejonowy w Toruniu wydał w dniu 29 grudnia 2009 r. postanowienie w sprawie ustanowienia służebności drogi koniecznej przechodu i przejazdu.

Sąd obciążył nieruchomość należącą do gminy M. T. (KW nr (...)) na rzecz użytkowania wieczystego nieruchomości (KW nr (...)) służebnością drogi koniecznej przechodu i przejazdu.

Ponadto zobowiązano każdorazowego użytkownika wieczystego nieruchomości (KW nr (...)) do urządzenia na własny koszt drogi koniecznej poprzez utwardzenie poboczy, urządzenia trwałego pasa jezdni, wykonanie ewentualnego oświetlenia, wykonanie niezbędnej wycinki drzew zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz do utrzymania na własny koszt tak urządzonej drogi

/postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z 29.12.2009 o sygn. akt XI Ns 983/08 – k. 187/

10 stycznia 2011 spółka (...) uzyskała pozwolenie na budowę inwestycji polegającej na przebudowie i rozbudowie istniejącego budynku usługowego na potrzeby mieszkaniowe tj. budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego (...), w tym budowę parkingu podziemnego.

Inwestor nie przedłożył do (...) żadnego wniosku ani projektu dotyczącego drogi dojazdowej do posesji. Takiego wniosku nie złożył w swoim imieniu M. K.

/decyzja Wojewody (...) – k.214-220

pismo z (...) - k.84/

Cała nieruchomość położona przy ul. (...) w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została przeznaczona pod zieleń leśną o funkcji publicznego parku leśnego.

/pismo Prezydenta Miasta T. – k. 226/

13 maja 2011 M. K. pismem z dnia 12 maja 2011 zwrócił się do urzędu Miasta T. z prośbą o usunięcie 49 drzew z działki ewidencyjnej (...). Do pisma dołączył wykaz drzew do usunięcia wraz z mapą ich umiejscowienia.

/pismo – k.20-28/

W odpowiedzi z 25 maja 2011 (...) odmówił usunięcia drzew rosnących w sąsiedztwie drogi leśnej i poinformował, że „przebudowa istniejącej drogi leśnej w celu urządzenia jej zgodnie z postanowieniem Sądu (...) wymaga z racji, że jest to obiekt budowlany postępowania zgodnego z ustawą z 7 lipca 1994 r. prawo budowlane. Budowa/przebudowa/ odbudowa/ drogi – choćby leśnej wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy.”

/pismo - k. 29/

W kolejnym piśmie z dnia 22 czerwca 2011, które złożono 24 czerwca 2011 M. K. podniósł, że „uprawnienie do usunięcia drzew z terenu drogi dojazdowej nie jest uzależnione od faktu przebudowy drogi, a stanowi równorzędne uprawnienie, które może wykonać. Kwestia warunków jaki powinna spełniać droga dojazdowa była badana w postępowaniu administracyjnym dot. pozwolenia na budowę bloku, gdzie wykazano, że droga ta nie wymaga przebudowy”. Podkreślał, że „zamierza dokonać wycięcia tych drzew we własnym zakresie, będąc do tego zobowiązany postanowieniem sądu i do wycinki zamierza przystąpić od dnia 15 lipca 2011”.

/pismo – k.30/

W odpowiedzi z 14 lipca 2011 Dyrektor (...) ponownie odmówił wyrażenia zgody na usunięcie drzew. W piśmie powtórzono odpowiedź z dnia 25 maja 2011 oraz dodano, że „poszerzenie jezdni drogi leśnej o szerokości 3 metrów stanowiące dojazd do posesji poprzez wycinkę drzew do szerokości określonej postanowieniem zmienia istotne parametry jest przebudowa drogi”. Stwierdzono, że M. K. „ma prawo korzystania ze służebności drogi przy jej obecnych parametrach, których zmiana musi być zgodna z obowiązującymi regulacjami prawnymi i nie ma prawa do samowolnego dysponowania gruntem gminy miasta T. ani też jej majątkiem jakim są drzewa”.

/pismo – k.31/

Dzień przed zaplanowaną wycinką tj. 22 lipca 2011 M. K. zawiadomił (...) o zaplanowanej na dzień 3 lipca 2011 od godziny 06:00 wycince drzew.

/pismo - k.77/

Przeprowadzenie wycinki drzew M. K. zlecił firmie (...). Na polecenie M. K. rankiem 23 lipca 2011 pracownicy z firmy (...) przystąpili do wycinania drzew rosnących wzdłuż drogi leśnej, po obu jej stronach.

zeznania M. S. – k. 324

Do czasu przybycia funkcjonariuszy Straży Miejskiej pracownicy wycięli przy pomocy pił spaliniowych 42 drzewa: 41 okazów sosny zwyczajnej *P. sylvestris* i 1 drzewo robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia*. Ścięte drzewo było

umieszczane na przyczepę samochodu. Wskutek interwencji funkcjonariuszy Straży Miejskiej około godziny 07:00 pracownicy wstrzymali wycinkę drzew a po przybyciu T. K. z (...) drzewo zostało wyładowane i poukładane na ziemi.

/wykaz – k. 65-67

protokół oględzin miejsca - k. 12-13

dokumentacja fotograficzna - k.35-40

zeznania świadka S. S. - k.318k. 56-57

zeznania T. K. - k.318v, k. 1-3 akt.

zeznania R. W. – k.318v

zeznania świadka M. M. - k.318v, k. 62 akt.

zeznania S. B. – k. 323v-324

Wycięcie drzew spowodowało poszerzenie istniejącego pasa bezdrzewnego, co stwarza lepsze warunki do zajmowania nowych powierzchni przez niepożądane gatunki synantropijne. Ubytek drzew nieznacznie naruszył integralność kompleksu leśnego, który będzie możliwy do odtworzenia przy zastosowaniu nasadzeń metodami gospodarki leśnej. W ramach racjonalnego zagospodarowania zieleni przydrożnej możliwe jest zastąpienie wyciętych zielenią urządzoną.

Wartość zniszczonego mienia w postaci 41 okazów sosny zwyczajnej i jednego drzewa robinii akacyjowej obliczona w oparciu o ilość pozyskanego drewna i jego asortymentów oraz średnie ceny drewna wyniosła 2728,75 zł.

/opinia biegłego z zakresu ochrony środowiska – k.371-374/

Oskarżony **M. K.** nie podważył tego, że zlecił przeprowadzenie wycinki drzew i wyjaśnił, że w jego przekonaniu w oparciu o postanowienie sądu ustanawiającego służebność miał do tego prawo. Wyjaśnił, że działał w zaufaniu do informacji od urzędnika z (...) T. K., który zapewniał go, że nie ma przeszkód, aby te drzewa usunąć. Oskarżony był zdania, że wycinka drzew z terenu leśnego nie wymaga decyzji o warunkach zabudowy. Ponadto M. K. kwestionował skalę wyrządzonej szkody i twierdził, że wyciął drzewa w węższym pasie niż przewidywał uproszczony plan urządzenia lasu plan. Usunięcie drzew było podyktowane korzystaniem z prawa służebności, a trasa drogi koniecznej była tak ustalona, żeby spowodować jak najmniejszą szkodę.

Wyjaśnienia oskarżonego uwzględniono jedynie w tej części, w której nie kwestionował przeprowadzenia wycinki drzew, natomiast nie można zgodzić się z jego oceną legalności podjętych działań oraz skali i znaczenia wyrządzonych szkód.

Powołanie się przez oskarżonego na okoliczność, iż postanowienie sądu rodziło konkretne uprawnienie nie jest do końca słuszne, bowiem jak wynika wprost z treści orzeczenia sądu uprawnienie to nie było bezwarunkowe, ale wymagało spełnienia dodatkowych wymaganych przez przepisy prawa przesłanek. Fakt nie wskazania w postanowieniu szczegółowych obowiązków nie zwalnia od przestrzegania przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska.

Droga leśna – droga konieczna prowadziła do nieruchomości, której użytkownikiem oprócz oskarżonego była spółka (...), której pełnomocnikiem był z kolei oskarżony. Można śmiało stwierdzić, że interesy faktyczne i prawne obu współużytkowników były bardzo zbieżne i nie ma wątpliwości, że poszerzenie drogi było niezbędne, w kontekście inwestycji związanej z użytą nieruchomością, w równym stopniu dla oskarżonego jak i spółki. Zezwolenie - zgoda na usunięcie drzew jest wyjątkiem od reguły ich zachowania jako elementu przyrody, podlegającego ochronie prawnej. Wydanie zezwolenia na wycinkę drzew było zatem niezbędne dla realnego zamierzenia inwestycyjnego. W chwili wycinki drzew oskarżony zdawał sobie sprawę z tego, że spółka (...) uzyskała pozwolenie na budowę

inwestycji polegającej na przebudowie i rozbudowie istniejącego budynku usługowego na potrzeby mieszkaniowe na nieruchomości o nr (...). Oznacza to, że oskarżony wiedział, że przeprowadzenie dalszego postępowania mającego na celu urealnienie tej inwestycji na działce (...) wymagało podjęcia postępowania zakończonego uzyskaniem zgody na wycinkę drzew na działce (...). W związku z tym zaniechanie przez oskarżonego podjęcia wskazanych mu wyraźnie środków prawnych może być ocenione jedynie negatywnie, zwłaszcza, że oskarżony w przeszłości spierał się to z organem administracji. Sprawa wycinki drzew pojawiła się w 2009 r. na tle zgłoszenia przez M. K. zamiaru wykonania robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę w postaci m.in.: utwardzenia powierzchni gruntu zgodnie z wymogami pożarowymi pod drogę pożarową”.

M. K. jako kolejny użytkownik wieczysty miał prawo podejmowania działań, w tym także wycinki drzew niezbędnych do urządzenia drogi koniecznej na nieruchomości stanowiącej własność Gminy. Jednakże wycinka ta była możliwa do przeprowadzenia „zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa”. Zgodnie z zeznaniami T. K. i S. B. usunięcie drzew z terenu nieruchomości mogło nastąpić tylko po uzyskaniu zezwolenia - zgody. Pozwolenie na usunięcie drzew z terenu leśnego następuje po uzyskaniu zmiany przeznaczenia gruntu, i wyłączenia go z produkcji leśnej. Projekt drogi powinien być zgodny z prawem budowlanym i ustawą o lasach i ochronie przyrody. Oskarżony jak zeznali świadkowie i jak wynika z korespondencji nie zwracał się z wnioskiem o zgodę na przebudowę drogi. Wniosek oskarżonego nie dotyczył wyłączenia drogi z produkcji leśnej i nie zwracał się o zgodę na przebudowę lub utwardzenie dotychczas istniejącej drogi, więc nie został przekazany do stosowanego organu, gdyż wniosek ten dotyczył wycinki drzew.

Z Urzędu Miasta T. Wydziału (...) i Z. w charakterze świadków przesłuchano T. K. i S. B., którzy odnieśli się przede wszystkim do uchybień do faktu wycinki drzew jak również do nieprawidłowości ze strony oskarżonego. Zeznania świadków były spójne i zgodne oraz kompatybilne z dokumentami dotyczącymi nieruchomości użytkowanej przez oskarżonego i kwestii drogi koniecznej. Nie ma podstaw do przyjęcia, że oskarżony został wprowadzony w błąd, ponieważ przeczą temu zgromadzone dokumenty. Powyższe wskazuje, iż racjonalne jest aby przed uzyskaniem zezwolenia na wycinkę drzew oskarżony wypełnił obowiązki o charakterze administracyjnym. Zeznania S. B. w zakresie wartości wyciętego drzewa (oszacował je na wartość 3.000 zł) były zbieżne z opinią biegłego dr. inż. E. K., która stanowiła podstawę ustaleń co do charakteru i zakresu wyrządzonych szkód. W porównaniu z opinią biegłego J. P. opinia dr. inż. E. K. była bardziej kompleksowa i uwzględniała m.in. pominięty przez J. P. uproszczony Plan Urządzania L. w zakresie dotyczącym kompleksu leśnego, w którym zdarzenie miało miejsce. Oprócz odmiennej od biegłego J. P. oceny skutków dla środowiska naturalnego usunięcia 42 drzew biegła E. K. ustaliła wartość zniszczonego mienia przyjmując jako podstawę wartość pozyskanego drewna czyli 2728,75 zł.

W charakterze świadków przesłuchano osoby, które bezpośrednio widziały akt usuwania drzew. M. M. przypadkowo odkryła, że w lasu przy ul. (...) dokonywana była wycinka drzew, o czym zawiadomiła telefonicznie (...) w T.. Funkcjonariusze Straży Miejskiej przesłuchani w charakterze świadków : S. S. i R. W. odnieśli się do ujawnienia faktu wycinki drzew i podjęcia w tej sprawie interwencji zakończonej wstrzymaniem wycinki. M. S., który przyjął i wykonał zlecenie wycinki drzew od oskarżonego zeznał, że przed przystąpieniem do pracy zapoznał się z postanowieniem sądu, z którego wynikało, że można wyciąć drzewa. Zeznania w/w uwzględniono jako wiarygodne – nie przeczył im oskarżony

Na rozprawie przesłuchano biegłego J. P., którego opinia ostatecznie nie została przyjęta za podstawę ustaleń faktycznych, który stwierdził, że nie zapoznał się z uproszczonym planem urządzenia lasu i dysponował jedynie dokumentami z akt sprawy.

M. K. został oskarżony o spowodowanie zniszczenia w świecie roślinnym w znacznych rozmiarach tj. o czyn z art. 181§1kk. Sąd procesując ma możliwość dokonania zmiany opisu czynu wskazanego w akcie oskarżenia. Mając na względzie wnioski opinii biegłej E. K., z której wynikało, że „ z punktu widzenia ubytku 41 osobników sosny zwyczajnej P. sylvestris i drzewa robinii akacjowej Robinia pseudoacacia nie doszło do znaczącej szkody. Z punktu widzenia ekologicznego naprawienie szkody jest możliwe przy niewielkim nakładzie środków na przykład w ramach kształtowania zieleni towarzyszącej drodze. Wycięcie 41 okazów sosny zwyczajnej i 1 drzewa robinii akacjowej nie spowodowało znacznej szkody w świecie roślinnym.

Samo usunięcie drzew bez zezwolenia jest deliktem administracyjnym, którego popełnienie zagrożone jest sankcją w postaci administracyjnej kary pieniężnej. Natomiast jeżeli osoba nie będąca właścicielem nieruchomości ani jej użytkownikiem samowolnie usuwa drzewa, to dopuszcza się zamachu na cudzą własność i podlega odpowiedzialności karnej. W niniejszej sprawie wycięcie drzew przez M. K. spełniło znamiona czynu określonego w art. 288 § 1 kk.

Mając na względzie fakt, że oskarżony celowo usunął drzewa z cudzego gruntu zmiana opisu czynu w zakresie strony przedmiotowej skutków była zasadna.

Stosownie do art. 47 § 1 i 2 kc część składowa rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych i jest nią wszystko, co nie może być odłączone od rzeczy bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo bez uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do części składowych gruntu należą w szczególności budynki i inne urządzenia trwale z gruntem związane, jak również drzewa i inne rośliny od chwili zasadzenia lub zasiania (art. 48 kc). Wycięte drzewa stanowiły dla oskarżonego rzeczy cudze. Zmiana i przyjęcie kwalifikacji z art. 288 § 1 kk została ona dokonana przy jednoczesnym utrzymaniu granic oskarżenia, gdyż czas popełnienia czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku mieści się w zdarzeniu faktycznym, które stanowiło podstawę aktu oskarżenia. Zmiana kwalifikacji prawnej czynu nastąpiła w granicach skargi, ponieważ zachodzi tożsamość czasu, miejsca pomiędzy czynem zarzucanym i przypisanym oskarżonemu. Przyjmuje się bowiem, że o tożsamości czynu decydują nie tylko takie elementy, jak identyczność podmiotu i przedmiotu przestępstwa oraz tożsamość czasu i jego miejsca, lecz także istnienie co najmniej części wspólnych znamion czynu zarzucanego i przypisanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie V k.k. 446/04 - OSNKW 11/205 poz. 110).

Większość zarzucanego oskarżonemu działania polegającego na usunięciu drzew pokrywa się z przypisanym oskarżonemu przestępnym zachowaniem. W akcie oskarżenia oskarżyciel zarzucił działanie w bezpośrednim zamiarze dokonania wyrządzenia znacznych zniszczeń w świecie roślinnym. Sąd przypisał oskarżonemu popełnienie przestępstwa polegającego na uszkodzeniu rzeczy, którego skutek nie wykracza poza wartość usuniętych drzew. Oprócz skutku występuje takie samo nastawienie psychiczne oskarżonego w czynie mu zarzucanym i przypisanym.

W tej sytuacji stwierdzić należy, iż zachodzi identyczność miejsca i czasu czynu zarzucanego i przypisanego oskarżonemu przy jednakowym nastawieniu psychicznym w opisie tych czynów co oznacza, że została zachowana tożsamość czynu zarzucanego w akcie oskarżenia z art. 181 § 1 kk

Sąd uznając oskarżonego M. K. za winnego tego, że w dniu 23 lipca 2011r. w T. przy ul. (...) w lesie komunalnym zlecając innej osobie wycięcie 41 sosen i 1 robinii akacjowej zniszczył cudze mienie o wartości co najmniej 2728,75 złotych, czym działał na szkodę (...) tj. występku z art. 288§1kk i za to na mocy art. 288§1kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w myśl art. 69§1kk i art. 70§1 pkt 1kk warunkowo zawiesza na okres 2 lat próby.

Uwzględniając dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk Sąd uznał, że wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności pozostaje adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz stopnia winy oskarżonego.

Przy stopniowaniu społecznej szkodliwości i zawinienia Sąd wziął pod uwagę w szczególności sposób działania oskarżonego, a w szczególności to, że oskarżony w krótkim czasie dokonał uszkodzeń na łączną kwotę 2728,75 złotych.

Uwzględniając potrzebę indywidualnej oraz generalnej prewencji Sąd na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego karę 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równą 30 (trzydzieści) złotych.

Na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych. (Dz. U. 83.49.223 z późn. zm.), zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 270 (dwustu siedemdziesięciu) złotych tytułem opłaty i obciążono kosztami postępowania w kwocie (...) (tysiąc trzysta osiemdziesiąt sześć) złotych.